

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Jan Dworak

DPE/5/2011

Warszawa, 8 kwietnia 2011 r.

Szanowni Państwo,

W ramach Prezydencji Belgii w Radzie Unii Europejskiej w grudniu 2010 roku odbyła się międzynarodowa konferencja „Edukacja medialna dla wszystkich”, której wynikiem jest **Deklaracja Brukselska w sprawie edukacji medialnej przez całe życie**.

Celem Deklaracji jest zaproponowanie pełnego zestawu zaleceń w zakresie inicjowania działań edukacyjnych, rozwoju kompetencji medialnych wszystkich obywateli, ich dostępu do edukacji medialnej, do prac badawczych oraz do polityki europejskiej. Są to zalecenia o charakterze zarówno praktycznym, jak i politycznym. Kierowane są one do osób i instytucji podejmujących decyzje dotyczące edukacji medialnej na poziomie europejskim, a także krajowym, regionalnym czy lokalnym.

W naszej opinii inicjatywa ta warta jest szerokiego upowszechnienia, dlatego też pozwalam sobie przekazać w załączeniu tekst Deklaracji Brukselskiej z informacją, że zgłoszenia jej poparcia można dokonywać pod adresem:

http://www.declarationdebruxelles.be/en/declaration_adhere_formulaire.php

Więcej informacji o samej konferencji oraz o Deklaracji Brukselskiej można uzyskać pod adresem <http://www.declarationdebruxelles.be/>.

Z poważaniem

Jan Dworak

Zał.: Deklaracja Brukselska w sprawie edukacji medialnej przez całe życie

Conseil Supérieur de l'éducation aux Médias

Deklaracja Brukselska w sprawie edukacji medialnej przez całe życie

(tłumaczenie robocze)

Wprowadzenie

Europejska polityka w zakresie edukacji medialnej jest obecnie na etapie tworzenia się. Wymaga to połączenia doświadczeń i wymiany dobrych praktyk w ramach otwartej dyskusji. Dlatego też, w dniach 2-3 grudnia 2010 roku, 300 specjalistów z ponad 30 krajów zgromadziło się w Brukseli w celu wzięcia udziału w międzynarodowej konferencji „**Edukacja medialna dla wszystkich**”. Konferencję tę zorganizowała Wysoka Rada ds. Edukacji Medialnej (CSEM) Wspólnoty francuskojęzycznej w Belgii w ramach prezydencji belgijskiej w Radzie Unii Europejskiej.

Intencją konferencji „**Edukacja medialna dla wszystkich**” było powiązanie wszystkich stron zainteresowanych realizacją edukacji medialnej przez całe życie: pedagogów i nauczycieli, trenerów, przedstawicieli instytucji i przemysłów medialnych, instytutów badawczych, instytucji edukacyjnych (oświatowych i pozaoświatowych) a także osób odpowiedzialnych za politykę edukacyjną itp.

Celem konferencji było połączenie praktycznych doświadczeń z rekomendacjami politycznymi po to, aby zaktywizować wcielanie w życie edukacji medialnej z korzyścią dla wszystkich mieszkańców Europy. Działanie to zaowocowało powstaniem „**Deklaracji Brukselskiej w sprawie edukacji medialnej przez całe życie**” opracowanej we współpracy z obecnymi na konferencji międzynarodowymi ekspertami ¹.

Deklaracja uwzględnia:

- Definicję edukacji medialnej, zgodną z propozycją *Zalecenia [2009/625/WE Komisji z dn. 20 sierpnia 2009 roku w sprawie umiejętności korzystania z mediów w środowisku cyfrowym w celu stworzenia bardziej konkurencyjnego sektora audiowizualnego i treści cyfrowych oraz stworzenia integracyjnego społeczeństwa opartego na wiedzy](#)* ². Edukacja medialna jest tam określona jako „zdolność do korzystania z mediów, rozumienia i krytycznej oceny różnych aspektów mediów i ich treści oraz porozumiewania się w różnych kontekstach”. Nie ogranicza się ona zatem tylko do kwestii dostępu do mediów, ale dotyczy wszystkich umiejętności związanych z korzystaniem z mediów. „Celem umiejętności korzystania z mediów jest zwiększenie świadomości ludzi w zakresie wielu form wiadomości medialnych, które napotykają w codziennym życiu. Wiadomościami medialnymi są programy, filmy, obrazy, teksty, dźwięki i strony internetowe przekazywane za pośrednictwem różnych form komunikacji”.

¹ Ida Pöttinger (Niemcy), Christophoros Christophorou (Cypr), Vitor Reia Baptista (Portugalia), Sirku Kotilainen (Finlandia), Nicoletta Fotiade (Rumunia), Fifi Schwarz (Holandia), Évelyne Bévort (Francja), Thierry De Smedt (Belgia).

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:227:0009:0012:PL:PDF>

- Definicję „kompetencji medialnej” (*media literacy*), która oznacza zbiór kompetencji informacyjnych, technicznych, społecznych i psychospołecznych użytkownika mediów, podczas ich konsumowania, produkowania, zgłębiania i organizowania.
- Konieczność włączenia edukacji medialnej w ramy uczenia się przez całe życie, zgodnie z definicją europejskich ram odniesienia³ (Strategia Lizbońska, „strategiczne ramy „Edukacja i szkolenie 2020”). Chodzi o umożliwienie ludziom udziału w stymulującym doświadczeniu uczenia się przez wszystkie kolejne etapy ich życia oraz o przyczynianie się do rozwoju sektora edukacji i szkoleń w Europie.
- Konieczność zagwarantowania obywatelom dostępu do różnorodności mediów poza mechanizmami rynkowymi, a w sytuacji zagrożenia tej różnorodności - zagwarantowanie dostępu do niej poprzez interwencję władz publicznych.

Przygotowania do niniejszej deklaracji wykazały, że różnice koncepcji dotyczące edukacji medialnej wzbogacają dialog i refleksję na ten temat oraz, że nie prowadzą one do pochopnych rozwiązań wynikających z obawy przed podjęciem debaty.

Celem niniejszej deklaracji jest zaproponowanie pełnego zestawu zaleceń w zakresie inicjowania działań edukacyjnych, rozwoju kompetencji medialnych wszystkich obywateli, ich dostępu do edukacji medialnej, do prac badawczych oraz do polityki europejskiej. Wdrożenie poniższych zaleceń dotyczy zarówno szczebla lokalnego, regionalnego, ogólnokrajowego, jak też europejskiego.

Zalecenia

1. Prowadzenie działań na rzecz edukacji medialnej

- a) Wskazanie edukacji medialnej jako powinności leżącej w interesie ogólnym, wchodzącej w zakres ambitnej polityki publicznej oraz mechanizmów finansowania publicznego, opartego na przekonaniu i woli, z pełnym poszanowaniem operacyjnej autonomii beneficjentów.
- b) Rozwój i promocja różnorodnych metod dydaktycznych dostosowanych do każdej grupy docelowej we wszystkich kategoriach wiekowych w różnych kontekstach społecznych i kulturowych.
- c) Sprzyjanie produkcji i upowszechnianiu narzędzi dydaktycznych na rzecz edukacji medialnej dostosowanych do specyficznych grup beneficjentów.
- d) Zapewnienie środowiskom szkolnym i społecznym wyposażenia dostosowanego do praktyk w zakresie edukacji medialnej.
- e) Szkolenia z edukacji medialnej dla osób zawodowo związanych z mediami.
- f) Ustanowienie i stosowanie w praktyce jakościowych i ilościowych kryteriów oceny dla wszystkich działań edukacyjnych.
- g) Zapewnienie różnorodności medialnej poprzez zastosowanie odpowiednich mechanizmów, w tym środków publicznych i prywatnych w stosunku do partnerów medialnych służących pomocą trenerom edukacji medialnej.

---

³ http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm

2. Rozwój kompetencji medialnych wszystkich obywateli

- a) Opracowanie i aktualizacja obszernego katalogu kompetencji medialnych niezbędnych każdej osobie przez cały okres jej życia w odniesieniu do wszystkich typów mediów.
- b) Zatwierdzanie powyższego katalogu kompetencji w procesie porozumienia z udziałem społeczeństwa obywatelskiego.
- c) Dostosowywanie powyższego katalogu kompetencji do potrzeb nauczycieli i trenerów edukacji medialnej w zależności od roli, jaką w tym zakresie pełnią.

3. Promowanie dostępu obywateli do edukacji medialnej

- a) Zwiększanie świadomości na temat edukacji medialnej na przykład poprzez organizowanie Europejskiego Dnia Edukacji Medialnej, Europejskiego Tygodnia Edukacji Medialnej w szkole itp.
- b) Promocja publicznego eksponowania działań podejmowanych na rzecz edukacji medialnej.

4. Rozwój prac badawczych w zakresie edukacji medialnej i kompetencji medialnej

Wspieranie trwałych, szerokich badań w zakresie:

- przyswajania mediów przez grupy społeczne i wspólnoty we wszystkich kategoriach wiekowych,
- zmian zachodzących w formalnych i nieformalnych praktykach z zakresu edukacji medialnej.

5. Działania polityczne na rzecz edukacji medialnej

Bezwzględne wdrożenie Rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 6.11.2008 roku wzywającej do „włączenia umiejętności korzystania z mediów jako dziewiątej kompetencji kluczowej do wspólnych europejskich ram odniesienia procesu uczenia się przez całe życie, zgodnie z zaleceniem 2006/962/WE”⁴.

Bruksela, 18 stycznia 2011 roku

Wysoka Rada ds. Edukacji Medialnej Wspólnoty Francuskiej w Belgii

Kontakt:
Higher Council for Media Literacy (CSEM)
Espace 27 septembre
Bd Léopold, 44 6e635
1080 Bruxelles
Tel : 02/413.35.08
www.csem.cfwb.be

Przewodniczący : **Tanguy Roosen**
Email : tanguy.roosen@cfwb.be
Wiceprzewodniczący: **Patrick Verniers**
Email : patrick.verniers@cfwb.be

Więcej informacji na temat samej konferencji -
patrz www.csem-eu-conference.be

---

⁴<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A6-2008-0461+0+DOC+XML+V0//PL>